

VALINNAN YLEISPERIAATTEET KEVÄÄLLÄ 2014

MILLÄ TODISTUKSELLA HAEN?

Jos sinulla on useita tutkintoja, sinun on valittava, millä todistuksella haet. Arvosanat otetaan kyseessä olevasta todistuksesta. Haussa käytetyn tutkinnon on oltava suoritettuna kevään haussa viimeistään 31.7. Tutkinnon on kuitenkin oltava valmis hakuajan päättymiseen mennessä, jos hakija hakee 1) ammatti- tai erikoisammattitutkinnolla tai 2) ulkomailla suoritetulla tutkinnolla eikä hakija ole EU- tai ETA-maan kansalainen.

Lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto

Voit pyrkiä lukion päättötodistuksen ja/tai ylioppilastodistuksen perusteella. Abiturientit hakevat viimeisimmällä lukion todistuksella. Jos arvosanat muuttuvat, ilmoita siitä 16.5.2014 (hakutoiveet, joissa vain osa kutsutaan valintakokeeseen) tai 13.6.2014 (hakutoiveet, joissa kaikki kutsutaan valintakokeeseen) mennessä ensimmäisen hakutoiveesi ammattikorkeakoulun hakutoimistoon. Suomalaisen yo-tutkinnon arvosanat saadaan vuodesta 1990 alkaen suoraan yo-tutkintorekisteristä. Lukion päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona kaikista numeroina todistukseen merkityistä arvosanoista.

Hakukeväänä valmistuvat IB-abiturientit toimittavat kopion arvosana-arvioinnistaan (Predicted Grades) 16.5.2014 mennessä ensisijaisen hakukohteensa hakutoimistoon. Hakukeväänä valmistuvan IB-hakijan opiskelijavalinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut lopullisen tutkintotodistuksen.

Suomalaisessa lukiossa IB-tutkinnon, Suomessa RP-tutkinnon ja Eurooppa-koulujen eurooppalaisen yo-tutkinnon suorittaneet hakijat muuntavat tutkintotodistuksensa arvosanat seuraavien muuntotaulukoiden mukaisesti.

Katso myös kohta Ulkomailla suoritetut tutkinnot.

EB-, IB- ja Reifeprüfung-tutkintojen muuntokaava

EB-tutkinto		IB-tutkinto	Reifeprüfung- tutkinto	Suomalainen ylioppilastutkinto
Matematiikka	Muu aine- kohtainen koe			
9,50–10,00	9,00-10,00	7 (Excellent)	13–15 pistettä	Laudatur
8,50–9,45	8,00–8,95	6 (Very good)	10–12 pistettä	Eximia cum laude approbatur
7,00–8,45	7,00–7,95	5 (Good)	8–9 pistettä	Magna cum laude approbatur
6,00–6,95	6,00–6,95	4 (Satisfactory)	7 pistettä	Cum laude approbatur
5,00-5,95	5,00-5,95	3 (Mediocre)	5–6 pistettä	Lubenter approbatur
4,00-4,95	4,00–4,95	2 (Poor)	4 pistettä	Approbatur

Todistusarvosanojen muuntokaava

EB-linjan päättötodistus	IB-linjan päättötodistus	Reifeprüfung-linjan päättötodistus *	Lukion päättötodistus
9–10	7 (Excellent)	13–15 pistettä	10
8	6 (Very good)	10–12 pistettä	9
7	5 (Good)	7–9 pistettä	8
6	4 (Satisfactory)	5–6 pistettä	7
5	3 (Mediocre)	3–4 pistettä	6
3–4	2 (Poor)	1–2 pistettä	5

^{*} Reifeprüfung-tutkinnon keskiarvo muunnetaan siten, että kokonaispistemäärä jaetaan 60:llä ja muunnetaan taulukon mukaan. (Esim. $520:60 \sim 8,67$ mikä oheisen muuntotaulukon mukaan vastaa lukion päästötodistuksen numeroa 8.)

Ammatillinen perustutkinto / koulu-, opisto- tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto

Jos sinulla on useita ammatillisia tutkintoja, on sinun valittava, millä todistuksella haet. Arvosanat otetaan ko. tutkintotodistuksesta.

Myös näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon (120 ov) suorittaneet hakevat tässä ryhmässä. Näyttötutkinnon arvosanat otetaan näyttötutkintotodistuksesta.

Ammatilliseen perustutkintoon valmistumassa oleva hakija käyttää viimeisintä väliaikaista todistusta. Valinta on kuitenkin aina ehdollinen, kunnes ammatillinen perustutkinto on suoritettu. Lopullisessa valinnassa otetaan huomioon päättötodistuksen keskiarvo, joka lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa. Jos opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen perustutkinto muodostuu päättö- ja näyttötodistuksesta, keskiarvo lasketaan vain päättötodistuksesta.

Huom: alle kolmivuotisella ammatillisella perustutkinnolla voi hakea vain vastaavalle alalle.

Alle kolmivuotisella tutkinnolla (alle 120 ov) voit hakea vain vastaavalle alalle, ellet ole täydentänyt tutkintoasi.

Hakukelpoisuuden vastaavalle alalle antavat:

- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/98) tarkoitettu ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan kolmea vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitetut kolmea vuotta suppeammat yhdistelmäopinnot
- ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/98) tarkoitettu laajuudeltaan kolmea vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto

Henkilö, joka on saavuttanut edellä selostetuin perustein kelpoisuuden vastaavan alan ammattikorkeakouluopintoihin, voi laajentaa tämän yleiseksi kelpoisuudeksi ammattikorkeakouluihin:

- suorittamalla lisäksi laajuudeltaan sellaiset yleissivistävät tai ammatilliset lisäopinnot, jotka laajentavat perusopetukseen jälkeiset opinnot kolmeen vuoteen
- hankkimalla vähintään kolmen vuoden työkokemuksen tutkinnon suorittamisen jälkeen tutkintoa vastaavalla alalla. Työkokemuksen tulee olla hankittuna hakuajan päättymiseen mennessä.

Vastaavaa alaa määriteltäessä sovelletaan koulutusalajakoa: humanistinen ja kasvatusala, kulttuuriala, luonnonvara- ja ympäristöala, matkailu-, ravitsemis- ja talousala, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, tekniikan ja liikenteen ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.

Ammattikorkeakoulussa voidaan tarvittaessa yksittäistapauksissa hyväksyä vastaavan alan koulutukseksi koulutusalajaosta poikkeava, mutta koulutusohjelmaa/suuntautumisvaihtoehtoa sisällöllisesti lähellä oleva tutkinto tai kouluasteen ammatillinen koulutus.

Ylioppilas + ammatillinen perustutkinto

Jos olet suorittanut sekä ammatillisen perustutkinnon (120 ov) että ylioppilastutkinnon, voit valita seuraavista vaihtoehdoista sen, joka tuottaa parhaan pistemäärän:

- hakeminen ylioppilastutkinnon perusteella, jolloin koulumenestyspisteet lasketaan sen mukaisesti.
- hakeminen ammatillisen perustutkinnon perusteella, jolloin koulumenestyspisteet lasketaan sen mukaisesti.
- hakeminen ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon perusteella, jolloin koulumenestyspisteet lasketaan yksittäisten arvosanojen osalta ylioppilastutkinnon arvosanoista ja ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvosta.

Ammatti- tai erikoisammattitutkinto

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon on oltava valmis hakuajan päättymiseen mennessä. Osoittaaksesi hakukelpoisuutesi sinun on toimitettava kopio hakemuksensa perusteena olevasta tutkintotodistuksesta ensimmäisenä hakutoiveena olevan ammattikorkeakoulun hakutoimistoon hakuajan päättymiseen mennessä. Hakutoimisto tekee toimitettujen kopioiden pohjalta päätöksen hakukelpoisuudesta kaikkiin hakutoiveisiin. Kaikki hakukelpoisuutensa osoittaneet hakijat kutsutaan valintakokeisiin ja opiskelijavalinta tehdään valintakokeen perusteella. Valintakokeessa on menestyttävä keskimääräistä paremmin.

Ulkomailla suoritettu tutkinto

Ulkomailla suoritetun tutkinnon tulee olla suoritettuna hakuajan loppuun mennessä. Jos ulkomaisella tutkinnolla keväällä valmistuva hakija on EU- tai ETA-maan kansalainen, hänet katsotaan hakukelpoiseksi ja hänen valintansa on ehdollinen kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut lopullisen tutkintotodistuksen. Voit hakea ulkomaisella tutkinnolla, jos se antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin siinä maassa, missä tutkinto on suoritettu.

Osoittaaksesi hakukelpoisuutesi toimita hakuajan päättymiseen mennessä kopio tutkintotodistuksesta ensimmäisenä hakutoiveenasi olevan ammattikorkeakoulun hakutoimistoon, joka tämän pohjalta tekee päätöksen hakukelpoisuudestasi kaikkiin hakutoiveisiisi. Todistuksen lisäksi on toimitettava virallisen kääntäjän suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi tekemä käännöskopio tutkintotodistuksesta, jos sen kieli ei ole mikään näistä. Käännöksessä tulee olla kääntäjän allekirjoitus ja leima.

Kaikki hakukelpoisuutensa osoittaneet hakijat kutsutaan valintakokeisiin ja opiskelijavalinta tehdään valintakokeen perusteella. Valintakokeessa on menestyttävä keskimääräistä paremmin.

Ammattikorkeakoulu-/yliopistotutkinto

Et voi käyttää yhteishaussa ammattikorkeakoulun tai yliopiston tutkintotodistusta. Hae sillä todistuksella, jota aiemminkin käytit pyrkiessäsi korkeakouluun.

Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot

Voit hakea avoimen ammattikorkeakoulun opintojen perusteella, jos olet suorittanut vähintään 60 opintopistettä koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja avoimessa ammattikorkeakoulussa hakuajan loppuun mennessä.

Poikkeus: Arcada ja Savonia-ammattikorkeakoulussa opintojen tulee olla suoritettu 31.7.2014 mennessä.

Merkitse ammattikorkeakoulu, missä olet suorittanut opintosi. Toimita opintosuoritusote hakuaikana kaikkien hakutoiveittesi ammattikorkeakouluihin.

Amk:t, jotka eivät käytä avoimen amk:n opintopolkua:

- o HAAGA-HELIAN liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelmaan ja
- O Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuurialan, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutuksiin ei voi hakea avoimen ammattikorkeakoulun opinnoilla!

Tässä ryhmässä voivat hakea avoimessa ammattikorkeakoulussa vähintään 60 opintopistettä koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja suorittaneet. Hakijoilla ei tarvitse olla ammattikorkeakoululaissa määriteltyä hakukelpoisuutta. Valinta tehdään ammattikorkeakoulun ilmoittaman valintamenettelyn mukaisesti. Toimita opintosuoritusote hakuajan päättymiseen mennessä kaikkien hakutoiveiden ammattikorkeakouluihin.

Tietoa tutkinnoista - Mitä eroa?

Ammatillinen perustutkinto

Ammatillinen perustutkinto on 120 opintoviikon laajuinen, ja se antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin. Sen voi suorittaa kahdella tavalla: ammatillisena peruskoulutuksena oppilaitoksessa tai näyttötutkintona. Näyttötutkinnossa vaadittava ammattitaito osoitetaan näyttöjen avulla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinto

Ammattitutkinnossa vaaditaan ammattityöntekijän ammattitaitoa ja osaamista joltakin ammatin erikoisalueelta. Ammattitutkintoja ovat esimerkiksi hierojan, floristin ja eläintenhoitajan ammattitutkinto. Vastaavasti erikoisammattitutkinnossa vaaditaan alan vaativimpien työtehtävien hallintaa ja syvällistä osaamista jollakin ammatin erikoisalueella. Erikoisammattitutkintoja ovat esimerkiksi psykiatrisen hoidon, hitsaajamestarin ja johtamisen erikoisammattitutkinto.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan aina näyttötutkintona. Näyttötutkinnossa opiskelijan ammatillista osaamista arvioi työnantajista, työntekijöistä ja oppilaitoksen edustajista koottu arvioijaraati.

PÄÄSYVAATIMUSTEN YKSITYISKOHDAT

Yleisen hakukelpoisuuden koulutusohjelmiin antavat

- lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto (laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä 672/2005)
- International Baccalaureate-, Reifeprüfung- tai European Baccalaureate -tutkinto
- opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto (mm. insinööri)
- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/98) tarkoitettu ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto tai sitä vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitetut vähintään kolmivuotiset yhdistelmäopinnot
- ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettu laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto tai niitä vastaava aiempi tutkinto
- ulkomainen koulutus, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Opiskelijaksi voidaan ottaa myös hakija, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot.

Minulla ei ole mitään näistä tutkinnoista - Mitä teen?

Jos sinulla ei ole hakukelpoista tutkintoa, voit hakea harkinnanvaraisessa valinnassa niihin ammattikorkeakouluihin, jotka on lueteltu ohessa. Tällöin sinulla pitää olla erityistä näyttöä osaamisesta

Harkinnanvarainen valinta

Ammattikorkeakoulu voi käyttää myös harkinnanvaraista valintaa, jos se katsoo hakijan tietojen ja taitojen riittävän opintoihin, vaikka hakukelpoista tutkintoa ei ole. Päätös perustuu ammattikorkeakoululakiin "Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten." (L 564 /09, 20 § 2 mom.)".

Harkinnanvaraisessa valinnassa hakeva täyttää normaalisti yhteishaun hakulomakkeen. Koska kukin ammattikorkeakoulu arvioi harkinnanvaraisessa valinnassa hakevien pääsyedellytysten täyttymisen ja päättää valintakokeisiin kutsuttavista hakijoista, on hakijan otettava yhteyttä kaikkiin hakukohteina olevien ammattikorkeakoulujen hakutoimistoihin. Hakijat valitaan pelkän valintakokeen perusteella. Valintakokeessa on menestyttävä keskimääräistä paremmin.

Voit hakea harkinnanvaraisessa valinnassa ainoastaan ammattikorkeakouluihin ja koulutusohjelmiin, jotka käyttävät harkinnanvaraista valintaa. Et voi samanaikaisesti hakea koulutukseen tavanomaisessa haussa.

Harkinnanvaraista valintaa käyttävät amk:t

- o Arcada Nylands svenska yrkeshögskola
- o Centria ammattikorkeakoulu Centria yrkeshögskola
- o Humanistinen ammattikorkeakoulu
- o Kajaanin ammattikorkeakoulu
- o Karelia-ammattikorkeakoulu
- o Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
- o Lahden ammattikorkeakoulu

- o Metropolia Ammattikorkeakoulu
 - o elokuvan ja television
 - o muotoilun
 - o musiikin
 - o viestinnän koulutukset
- o Mikkelin ammattikorkeakoulu
 - o matkailun koulutus
- Saimaan ammattikorkeakoulu:
 - o kuvataiteen koulutus
- O Turun ammattikorkeakoulun
 - o esittävän taiteen
 - o kuvataiteen
 - o media-alan
 - o muotoilun
 - o musiikin koulutukset
- Yrkeshögskolan Novia

MITEN OPISKELIJAT VALITAAN?

Ammattikorkeakoulussa useimpiin koulutuksiin järjestetään valintakoe. Valintaan vaikuttaa valintakokeen lisäksi useimmiten myös koulumenestys, ensimmäinen hakutoive ja työkokemus. Ammattikorkeakoulut ovat sopineet eri koulutusaloille yhteiset valintaperusteet

Hakemuksen muuttaminen ja täydentäminen

Hakija voi muuttaa hakutoivejärjestystään hakuajan päättymiseen asti. Muutoksista tulee ilmoittaa kirjallisesti ensimmäisenä (1.) hakutoiveena olevan ammattikorkeakoulun hakutoimistoon. Hakuajan päätyttyä hakutoivejärjestystä ei voi muuttaa.

Kielikoe

Kielikoe voidaan järjestää hakijalle, jonka äidinkieli tai koulusivistyskieli on eri kuin opetuskieli. Koulusivistyskielellä tarkoitetaan peruskoulussa tai lukiossa opetuskielenä ollutta kieltä ja josta kielestä hakijalla on todistuksessaan äidinkielen arvosana. Koulusivistyskieleksi katsotaan myös kieli, jolla on ylioppilastutkinnossa suorittanut hyväksytyn kokeen äidinkielessä tai saanut vähintään arvosanan magna cum laude approbatur suomi tai ruotsi toisena kielenä – kokeessa. Koulusivistyskieleksi katsotaan tässä yhteydessä myös ammatillisessa oppilaitoksessa opetuskielenä ollut kieli ja josta kielestä hakijalla on todistuksessaan äidinkielen tai suomi (tai ruotsi) toisena kielenä arvosana.

Kielikoetta käyttävät amk:t

Suomen kielen koe (jos sekä äidinkieli että koulusivistyskieli muu kuin suomi)

- o HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu: hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohto, hotelli- ja ravintola-ala, matkailun liikkeenjohto
- Hämeen ammattikorkeakoulu
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- o Karelia-ammattikorkeakoulu
- o Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
- o Saimaan ammattikorkeakoulu: Sosiaali- ja terveysala

Suomen kielen koe (jos äidinkieli muu kuin suomi)

o Metropolia Ammattikorkeakoulu: tekniikan ja liikenteen ala

Opetushallitus

Ruotsin kielen koe (jos sekä äidinkieli että koulusivistyskieli muu kuin ruotsi, tanska tai norja)

- o Arcada Nylands svenska yrkeshögskola
- O Yrkeshögskolan Novia: medborgaraktivitet och ungdomsarbete, företagsekonomi, sjöfart, sociala området, vård, turism, radiografi och stråhlbehandling

Työkokemus

Pisteitä laskettaessa otetaan huomioon vain työkokemus, joka on kertynyt hakuajan päättymiseen mennessä vähintään 16-vuotiaana. Työkokemukseksi ei lueta työharjoittelua eikä työssä oppimista, jos ne sisältyvät haussa käytettyyn tutkintoon. Hakijan tulee merkitä hakulomakkeeseen työkokemuksen määrä täysinä kuukausina. Osa-aikatyö muutetaan kokoaikatyötä vastaavaksi siten, että 150 tuntia tai 20 täysimittaista työpäivää (vähintään 7 tuntia päivää kohti) vastaa yhtä kuukautta.

Työkokemuksen määrä on pystyttävä osoittamaan työtodistuksin, jotka tarkistetaan valituiksi tulleilta. Oman yrityksen harjoittamisesta hakijan tulee toimittaa dokumentti, joka osoittaa, että hakija on tai on ollut YEL (yrittäjäeläkevakuutus) tai MYEL (viljelijöiden, metsätilallisten, kalastajien ja poronhoitajien sekä heidän perheenjäsentensä työeläkevakuutus)-vakuutettu.

Valinta tasapisteissä olevien välillä

Ammattikorkeakoulujen hakijat asetetaan tasapistetilanteessa sekä esivalinnassa valintakokeisiin kutsuttaessa että lopullisessa valinnassa paremmuusjärjestykseen seuraavin perustein:

- 1. hakutoivejärjestys
- 2. valintakokeen tulos
- 3. kaikkien aineiden keskiarvo
- 4. koulumenestyspisteet
- 5. työkokemuspisteet

Jos näillä kriteereillä ei saada eroa tasapistetilanteessa olevien välillä, arpoo tietojärjestelmä automaattisesti järjestyksen.

Lisälomakkeet ja ennakkotehtävät

Hakijan tulee aina täyttää yhteishakulomake hakuaikana. Pelkän lisälomakkeen tai ennakkotehtävien palauttaminen hakuaikana ei riitä haun tekemiseksi.

Seuraavissa ammattikorkeakouluissa ja koulutuksissa on käytössä lisälomake tai ennakkotehtävä. Tarkempia tietoja ammattikorkeakoulujen nettisivuilta.

- o Centria ammattikorkeakoulu Centria yrkeshögskola:
 - o musiikin koulutus
- O Kajaanin amk: harkinnanvaraisessa haussa hakevien lisälomake

- O Karelia ammattikorkeakoulu:
 - o musiikin koulutus
- o Lahden amk:
 - o kulttuuriala
- o Metropolia Ammattikorkeakoulu:
 - o kulttuuriala
- Oulun amk:
 - o tanssinopettajakoulutus (näyteportfolio ja lisälomake palautettava hakuajan loppuun mennessä)
 - o musiikin koulutus (ennakkotehtävä palautettava 16.5.2014 mennessä)
 - o viestinnän koulutus (ennakkotehtävä 2.vaiheeseen kutsutuille hakijoille)
- Saimaan amk:
 - o harkinnanvaraisessa haussa hakevien lisälomake
 - o kuvataiteen koulutus
- Savonia amk:
 - o musiikkipedagogikoulutus
- o Tampereen amk:
 - o musiikin koulutus
 - o media-alan koulutus (hakuaikana palautettava etukäteisnäyttö)
- o Turun ammattikorkeakoulu
 - o esittävän taiteen koulutus
 - o musiikin koulutus

MITEN LASKEN KESKIARVON?

Keskiarvon laskeminen

Merkitse hakulomakkeelle keskiarvo siitä todistuksesta, jolla haet. Keskiarvo lasketaan tutkinto-/päättötodistuksesta, ei opintokortista. Voit ottaa arvosanat vain yhdestä todistuksesta.

Jos keskiarvoa ei ole valmiina, laske se itse: laske todistuksen arvosanat yhteen ja jaa tulos arvosanojen lukumäärällä. Keskiarvoon lasketaan kaikki arvosanat, jotka on ilmaistu todistuksessa numeroina tai voidaan muuntaa sellaisiksi (ei kuitenkaan suoritusmerkintöjä, esim. S tai H). Älä laske mukaan opinnäytetyön arvosanaa, jos se on arvioitu jo osana jotain opintokokonaisuutta. Jos todistukseesi on annettu arvosana muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa.

Keskiarvo merkitään kahden desimaalin tarkkuudella (esim. 8,67).

Jos et vielä hakuaikana ole saanut tutkintotodistusta, merkitse keskiarvo viimeisimmästä todistuksestasi tai opintosuoritusotteesta. Jos tutkintotodistuksen keskiarvosi on eri kuin hakemuksessa ilmoittamasi, ilmoita muuttunut keskiarvosi ensimmäisenä hakutoiveenasi olevan ammattikorkeakoulun hakutoimistoon. Jos haet ammatillisella perustutkinnolla ja valmistut keväällä, arvosanasi ja keskiarvosi kerätään suoraan oppilaitokselta.

Jos todistuksessasi on arvosanoja usealla eri asteikolla, sinun tulee muuntaa ne vastaamaan sen tutkintotodistuksen asteikkoa, jolla haet. Jos tutkintotodistuksessasi ei ole annettu ohjeita arvosanojen muuntamisesta, käytä seuraavaa muuntokaavaa. Jos vastaavuusvaihtoehtoja on kaksi, valitse niistä parempi.

Arviointiasteikko 4–10	Arviointiasteikko 1–5	Arviointiasteikko 1–3
10	kiitettävä 5	kiitettävä 3
9	kiitettävä 5	kiitettävä 3
8	hyvä 4	hyvä 2
7	hyvä 3	hyvä 2
6	tyydyttävä 2	tyydyttävä 1
5	tyydyttävä 1	tyydyttävä 1

Jos tutkintotodistuksessasi ei ole numeerista arviointia, vaan arviointi on asteikolla kiitettävä/hyvä/tyydyttävä, muunna arvosanat seuraavasti:

kiitettävä	→ 5
hyvä	→ 4
tyydyttävä	→ 2

MITEN LASKEN TYÖKOKEMUKSEN?

Tvökokemuksen laskeminen

Pisteitä laskettaessa otetaan huomioon vain työkokemus, joka on kertynyt hakuajan päättymiseen mennessä vähintään 16-vuotiaana. Työkokemuksen pisteittäminen vaihtelee koulutusaloittain. Kaikilla aloilla työkokemuksesta ei saa pisteitä.

Merkitse hakulomakkeelle työkokemuksesi määrä täysinä kuukausina. Jos sinulla on työkokemusta 10 kk ja 2 viikkoa, merkitse työkokemuskuukausiksi 10.

Osa-aikatyö muutetaan työkokemukseksi siten, että 150 tuntia tai 20 täysmittaista työpäivää (vähintään 7 tuntia päivässä) vastaa yhden kuukauden työkokemusta.

Varusmies- ja siviilipalvelus luetaan työkokemukseksi (lukuun ottamatta rakennusalan työnjohdon koulutusohjelmaa). Merenkulkualalla hyväksytään vain puolustusvoimissa suoritettu aluspalvelus.

Työkokemukseksi voit merkitä vain sellaisen kokemuksen, jonka pystyt osoittamaan työtodistuksin. Työtodistuksessa pitää olla maininta työn sisällöstä ja tehtävistä. Ammattikorkeakoulu päättää, hyväksytäänkö työkokemus. Työkokemusta et voi laskea työharjoittelusta tai työssä oppimisesta, jos ne sisältyvät haussa käytettyyn tutkintoon.

Työtodistukset tarkistetaan opiskelijaksi hyväksytyiltä. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos työtodistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai hakija on antanut työkokemuksestaan virheellisiä tietoja.

VALINTAKOEYHTEISTYÖ

Ammattikorkeakoulut tekevät useimmilla koulutusaloilla valintakoeyhteistyötä. Valintakoeyhteistyötä tehdään ryhmittäin. Valintakoeryhmä voi koostua yhdestä tai useista saman koulutusalan koulutuksista. Sinut kutsutaan vain yhteen saman valintakoeryhmän valintakokeeseen. Saat siitä tuloksen kaikkiin saman ryhmän hakutoiveisiin.

Lisätietoa asiasta saat kysymällä ammattikorkeakoulun hakutoimistosta.

ESTEETTÖMYYS OPISKELIJAVALINNOISSA

Suomen perustuslain 6.2. §:n mukaan ketään ei saa syrjiä minkään henkilöön liittyvän syyn kuten alkuperän, iän, kielen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Yhdenvertaisuuslaki (21/20.1.2004) kieltää syrjinnän myös olosuhteiden ja käytäntöjen perusteella. Se velvoittaa koulutuksen järjestäjän ryhtymään kohtuullisiin toimiin vammaisen henkilön koulutukseen pääsemiseksi. Samoja toimintaperiaatteita sovelletaan myös erilaisiin oppijoihin.

Mikäli tarvitset em. seikkoihin liittyen erityisjärjestelyjä valintakokeessa, tulee sinun tehdä vapaamuotoinen kirjallinen hakemus tarvittavista erityisjärjestelyistä. Toimita hakemus asianomaisen ammattikorkeakoulun hakutoimistoon. Hakemukseen liitetään lääkärinlausunto tai muu asiantuntijanlausunto vamman tai sairauden laadusta. Ammattikorkeakoulu ilmoittaa hakijalle järjestettävissä olevista erityisjärjestelyistä.

Ohje erityisjärjestelyistä ammattikorkeakoulujen valintakokeissa:

Erityisjärjestelyjä (mukaan luettuna lisäajan myöntäminen) koskevat päätökset tekee se henkilö tai toimielin, joka tekee opiskelijavalintaan liittyvät viranomaispäätökset. Muut kuin lisäaikaa koskevat erityisjärjestelyhakemukset (kuten esimerkiksi liikuntarajoitteiset, näkövammaiset, kuulovammaiset) ratkaistaan "tervettä järkeä" käyttäen. Lisäaikaa voidaan myöntää hakemuksesta seuraavissa tapauksissa:

- Hakija esittää hakemuksensa liitteenä kopion ylioppilastutkintolautakunnan päätöksestä, jolla hänelle on myönnetty ylioppilaskirjoituksissa lisäaikaa vähintään kaksi tuntia.
- Hakija esittää hakemuksensa liitteinä tarvittavat lukilausunnot keskivaikeasta tai vaikeasta lukihäiriöstä kahdelta lausunnonantajalta. Lukihäiriölausunnon antajan tulee olla lukihäiriöön perehtynyt erityisopettaja, psykologi, puheterapeutti tai muu lukiasiantuntija (esimerkiksi lukihäiriöön perehtynyt lääkäri). Lausunto voi olla hankittu peruskoulun 9. luokalla tai sen jälkeen. Erikoislääkärinlausunnon lausunnonantajan tulee olla lastenneurologi, neurologi tai foniatri. Lausunnon tulee olla peruskoulun suorittamisen jälkeen hankittu.
- Hakija esittää hakemuksensa liitteenä lääkärintodistuksen sellaisesta sairaudesta tai vammasta, joka on perusteena lisäajan myöntämiselle.

Jos lisäaikaa koskeva hakemus hyväksytään, hakijan koeaikaa valintakokeessa jatketaan enintään 20 minuuttia/koetunti. Koulutusalat voivat antaa em. lisäksi omia tarkennuksiaan suosituksen mukaisiin käytäntöihin.

Jos tarvitset erityisjärjestelyjä valintakokeessa, tee asiasta vapaamuotoinen kirjallinen hakemus ja toimita se 7.5.2014 mennessä hakemasi ammattikorkeakoulun hakutoimistoon.

Valintakokeen suorittaminen ulkomailla:

Jos valintakokeen luonne on sellainen, että se voidaan järjestää ulkomailla, hakija voi suorittaa valintakokeen vain samana päivänä, jolloin koe järjestetään Suomessa. Kokeen voi suorittaa vain Suomen suurlähetystössä/konsulaatissa tai vastaavassa suomalaiseksi viranomaiseksi katsottavassa tahossa (esim. kulttuuri- ja tiedeinstituutit, Finpro).

Hakijan tulee itse suorittaa mahdolliset lähetystön perimät maksut.

Sinun tulee ottaa yhteyttä siihen lähetystöön, jossa haluaisit kokeen suorittaa, ja selvittää, onko tämä mahdollista. Jos näin on, tulee sinun toimittaa valintakokeen järjestävälle ammattikorkeakoululle kirjallisesti (myös sähköposti käy) seuraavat tiedot:

- lähetystön postiosoite
- yhdyshenkilön nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite
- faksinumero, johon tehtävät faksataan

Koetehtävät ja tarvittavat ohjeet kokeen valvojalle lähetetään valintakokeen järjestävästä ammattikorkeakoulusta. Muutamaa päivää ennen koetta ammattikorkeakoulun on hyvä olla yhteydessä puhelimitse kokeen valvojaan ja selvittää asiaan liittyvät yksityiskohdat.

Koetehtävät toimitetaan lähetystöön faksilla koepäivän aamuna. Kokeessa noudatetaan pääsääntöisesti Suomen aikaa ja Suomessa noudatettavaa aikataulua. Lähetystö faksaa hakijan vastaukset valintakokeen järjestävälle ammattikorkeakoululle välittömästi kokeen päätyttyä ja lähettää alkuperäiset vastauspaperit postitse kirjattuna kirjeenä valintakokeen järjestävään ammattikorkeakouluun.

Koulutusalat voivat antaa lisäksi omia tarkennuksiaan suosituksen mukaisiin käytäntöihin.